

Пола милиона становника мање

Србија ће 2050. године имати шест милиона становника, сматра демограф Горан Пенев

За разлику од директора Републичког завода за статистику Драгана Вукмировића, који на основу првих података о испуњеним пописним обрасцима, процењује да ће Србија после овогодишњег пописа становништва имати између 250.000 и 350.000 хиљада становника мање, демограф Горан Пенев има још неповољније прогнозе. Према његовим проценама, Србија ће, за разлику од пописа пре девет година, имати чак – пола милиона становника мање.

Овај аналитичар из Центра за демографска истраживања Института друштвених наука прецизира да је директор РСЗ рачунао само на негативан природни прираштај, који износи око 300.000 људи од последњег пописа, а не и негативан миграциони салдо. Србија је, иначе, 2002. године имала 7.498.001 становника.

– Видимо да је на попису 2002. године испуњено 8.099.689 попуњених образаца, а ове године 7.524.164 – каже Пенев, указујући да за њега овакав негативан популациони тренд није никако изненађење. Када се од укупног броја пописаних лица одузму лица која су дупло пописана, као и број лица која су у иностранству дуже од годину дана, или краће од године, али имају намеру да остану дуже од годину, уз привремено присутна лица због рада и школовања, показаће се, тврди Пенев уз извесне оградe, да ће нас бити за око 500.000 мање.

– Оваква неповољна кретања трају од пописа 1991. године, када се у Србији бележи негативан природни прираштај. У попису 2002. године је било мање ста-

новника него 1991 – укажује Пенев и подсећа:

– Према садашњој статистичкој методологији, Србија је 1991. године имала 7.577.000 становника без Косова и Метохије, док је 11 година касније имала – 7.498.001 становника. Дакле, 79.000 мање. И тада је то био резултат негативног природног прираштаја, јер смо имали позитиван миграциони салдо, због прилива избеглица. Сада такође имамо негативан природни прираштај, а демографи процењују да се све више људи исељава из Србије – напомиње Пенев.

У јавности је, после брифинга за новинаре у РСЗ, пажњу изазвала и драматична слика у општинама на истоку и југу Србије, у којима је, бар према броју пописаних лица, број становника мањи чак за 28 одсто. Попут Црне Траве, рецимо.

– Црна Трава има огроман негативни природни прираштај, јер је то општина са највећим уделом старих особа. Узмимо само овај податак: Црна Трава је 1948. године имала 13.600 становника, а 2002. године свега 2.600. То се може назвати демографским урушавањем, али ни то није никакво изненађење – тврди Пенев.

Према његовој оцени, тренд пражњења источне Србије је само наставак негативних тенденција. Источна Србија, напомиње наш саговорник, није имала велики прилив избеглица, али је имала негативан природни прираштај који се наставља, уз негативан миграциони салдо.

Пенев истиче да има разлога за велику забринутост, јер нема никаквог позитивног преокрета у популационим трендовима. Становништво је старије него што је било, број умрлих

је већи од живорођених и та разлика се стално повећава. Број одсељених је већи од броја досељених.

Чак и када упоређује податке о општинама у којима је попуњено више пописних образаца него пре девет година, као што су осам београдских општина, Нови сад, Петроварадин и Нови Пазар, Пенев примећује да је више пописних образаца попуњено у рубним београдским општинама.

– Земун, Палилула, Сурчин, Барајево посебно, су оне општине које су примиле велики број избеглица деведесетих година. Са друге стране, те општине нису имале неповољну старосну структуру као централне градске општине, попут Старог града и Врачара.

За нашег саговорника, узрок пораста попуњених образаца у Новом Саду је чињеница да је то такође град са огромним приливом избеглица.

Раст Новог Пазара за око 11 одсто за њега не представља изненађење, јер је, каже он, тај град имао велику реадмисију, односно повратак емиграната који су отишли деведесетих.

– Не ради се о томе да је Нови Пазар изненада постао привлачан за досељавање – истиче Пенев и закључује: Ако се нешто битније не промени у погледу natalитета, mortalитета и миграција, 2050. године може да се очекује да ће Србија имати највише шест милиона становника. Или чак мање од тог броја.

Александар Апостоловски

► **Црна Трава је 1948. године имала 13.600 становника, а 2002. године свега 2.600**

